

ЕКСПЕРТИЗА ТА ОБСТЕЖЕННЯ В ОБЛАСТІ ПРОМИСЛОВОГО БУДІВНИЦТВА ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	263 – Цивільна безпека	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут механічної інженерії
Назва програми	263-1 Охорона праці	Кафедра	Безпеки праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Олександр Древал, dreval.alex2017@gmail.com

Фото

Кандидат технічних наук, доцент, професор. Кафедра безпеки праці та навколишнього середовища (НТУ «ХПІ») Автор понад 100 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з курсів: «Екологія», «Безпека експлуатації будівель і споруд», «Промислова екологія», «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту».

Загальна інформація про курс

Анотація

Курс дозволяє сформувати у студентів сучасну систему спеціальних знань щодо правових та нормативно-технічних засад експертизи у сфері промислового будівництва, цивільного захисту тощо, технічного стану будівельних конструкцій і об'єктів, порядку їх обстеження, інструментів та приладів, що застосовуються для цих цілей, методів діагностування та моніторингу об'єктів будівництва.

Цілі курсу

- оволодіння студентами теоретичними і практичними знаннями та загальними положеннями «Експертизи та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту»;
- оволодіння прийомами та методами визначення технічного стану об'єктів;
- ознайомлення з приладами та інструментами для проведення обстеження технічного стану будівель (споруд);
- оволодіння прийомами та методами діагностування та моніторингу будівель і споруд;
- оволодіння вмінням визначення класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва;
- застосування цих знань та умінь у професійної діяльності фахівця – інженера з охорони праці.

Формат

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит

Семестр

2

Обсяг (кредити) / Тип курсу

3 / Обов'язковий

Лекції (години)

32

Практичні заняття (години)

16

Самостійна робота (години)

42

Програмні
компетентності

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК-3. Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки
СК-7. Здатність організовувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних.

Результати навчання

РН-6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики

РН-15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.

Теми, що розглядаються

Тема 1. Правові засади експертизи у сфері промислового будівництва.

Тема 2. Нормативно-технічні засади експертизи у сфері будівництва.

Тема 3. Правові засади експертизи у сфері цивільного захисту.

Тема 4. Технічний стан будівельних конструкцій та об'єктів і порядок їх обстеження.

Тема 5. Діагностування технічного стану будівельних конструкцій та будівель.

Тема 6. Моніторинг технічного стану об'єктів та конструкцій.

Тема 7. Прилади та інструменти для проведення обстеження технічного стану будівель (споруд).

Тема 8. Обстеження технічного стану захисних споруд цивільного захисту.

Форма та методи навчання. При викладанні використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний метод використовується при введенні понять, схем, тощо.

При цьому методі навчання діяльність викладача зводиться до подання нового навчального матеріалу, а діяльність студентів – до сприймання, усвідомлення, запам'ятовування матеріалу. Навчальний матеріал при цьому співвідноситься з досвідом студентів наступним чином: вперше повідомляється і засвоюється індуктивним способом – без опори на попередні знання студентів.

Наступний метод – репродуктивний метод застосовується під час повторення вивченого на парі, виконання завдання по вивченню матеріалу для самостійного вивчення. Діяльність викладача при цьому – аналізувати відповідь студента, виправляти його помилки; діяльність студентів – відтворювати те, що було зроблено в аудиторії. Репродуктивний метод використовується для формування в студентів уміння застосовувати знання.

Викладач дає завдання, а студенти їх виконують: розв'язують задачі – за зразком, шляхом застосування теоретичних знань, за допомогою вже відомого способу. Будь-які вправи можуть бути індуктивними дедуктивними або такими, які виконуються за аналогією. Але в усіх випадках маються на увазі дії, які вже неодноразово виконувались.

Система репродуктивних методів сприяє збагаченню студентів знаннями і вміннями, формуванню в них навичок здійснення основних розумових операцій. Для розвитку творчих здібностей студентів потрібні репродуктивні знання.

Методи контролю. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту практичних робіт, тестів, колоквиумів, виконання індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт, ректорських контрольних робіт тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з практичних, індивідуальних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань, реферату за обраною темою.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль може проводитися в усній формі по білетах або в письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів. Можливе поєднання різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватися як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Контрольні роботи	Практичні роботи	КР (КП)	РГЗ	Індивідуальні завдання	Тощо	Іспит	Сума
10	40	-	10	10	-	30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення

компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 3). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати 	Відповіді на запитання містять певні неточності

			<p>аргументові-ні відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння вирішувати складні практичні задачі 	
75-81	С	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі 	Невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач
64-74	Д	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі 	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання;
60-63	Е	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі 	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля;
				<ul style="list-style-type: none"> - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач

35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень ; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Основна література:

1	Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради (ВВР) України, 2011 р. – № 34 [Чинна редакція 01.01.2023] https://ligazakon.net/document/T113038
2	Закон України «Про архітектурну діяльність» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999. – № 31, ст.246 (Чинний) [Редакція 10.10.2022] https://zakon.rada.gov.ua/show/687-14#Text
3	Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 р. №560 [Редакція від 12.11.2022] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-n#Text
4	Кодекс цивільного захисту України: за станом на 12 травня 2017 р. /Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013. – № 34-35. – 458 с. (редакція від 01.01.2022 р.) https://ips.ligazakon.net/document/view/T125403

5	<p>Державні будівельні норми, Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд: ДБН В. 1.2-14:2018. – [Дата початку дії 01.01.2019]. Київ, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018 р.</p> <p>Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.</p>
6	<p>Методичні рекомендації з організації державної експертизи з питань техногенної безпеки проектів будівництва об'єктів, що можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та вплинути на стан захисту населення і територій. Затверджено наказом Міністерства надзвичайних ситуацій від 13 листопада 2008 р. № 828.</p> <p>http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=46606</p>
7	<p>Визначення класу наслідків (відповідальності) : ДСТУ 8855:2019 – [Чинні від 2019-12-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2019. – 13 с.</p> <p>Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.</p>
8	<p>Настанова щодо обстеження будівель і споруд для визначення та оцінки їх технічного стану: ДСТУ Н Б В. 1.2-18:2016. – [Чинний від 02.07.2016]. – Офіц. вид. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2017. – 47 с.</p> <p>Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.</p>
9	<p>Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання «Визначення класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільний захист», освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання / уклад. О. М. Древаль – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – 28 с.</p> <p>http://repository.kpi.kharkov.ua//handle/KhPI-Press/48312</p>
10	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення термінів планових обстежень об'єктів (будов)» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 12 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz1.pdf</p>
11	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення технічного стану основ та фундаментів» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 15 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz2.pdf</p>
12	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення</p>

	<p>технічного стану кам'яних та армокам'яних конструкцій» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 15 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz3.pdf</p>
13	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення технічного стану бетонних та залізобетонних конструкцій» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 19 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz4.pdf</p>
14	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення технічного стану дерев'яних конструкцій» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 16 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz5.pdf</p>
15	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення технічного стану огорожувальних конструкцій з навісних залізобетонних панелей» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 21 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz6.pdf</p>
16	<p>Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Визначення технічного стану покрівлі та гідроізоляції» з курсу «Експертиза та обстеження у сфері промислового будівництва та цивільного захисту» для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітня програма «Охорона праці» усіх форм навчання/ уклад: О.М. Древаль. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 21 с.</p> <p>http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2023/02/bud-pz7.pdf</p>
17	<p>Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації ДБН В.1.2-9:2021.– [Чинний від 2022-09-01]. – Київ, Міністерство розвитку громад та територій України, 2022 р. – 17 с.</p> <p>https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/dbn-v_1_2_9_24_05_2022-.pdf</p>

18	<p>Про затвердження Правил обстеження технічного стану захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони), затверджений наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Міністерством регіонального розвитку та будівництва України від 21.12.2009 р. № 868/613.</p> <p>https://zakononline.com.ua/documents/show/312455_504119</p>
----	---

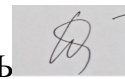
Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
Техногенна та екологічна безпека в умовах виробничо-господарської діяльності	Техногенно-економічний аналіз професійної та промислової безпеки
Безпека праці та професійної діяльності	Переддипломна практика
Устаткування та проектування інженерних систем по забезпеченню професійної та промислової безпеки	Атестація

Провідний лектор

проф., к.т.н., доц. Олександр ДРЕВАЛЬ
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)